



## แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

### เรื่อง ต้องประกันความอิสระและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างแท้จริง ในกระบวนการ ร่างรัฐธรรมนูญเพื่อปฏิรูปการเมือง

ตามที่คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแถลงยืนยันจะให้รัฐธรรมนูญชั่วคราว เพื่อจัดตั้งรัฐบาลพลเรือน และสภาร่างรัฐธรรมนูญ โดยจะถอนตัวออกภายใน วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๙ นั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เห็นด้วยและขอสนับสนุนการตัดสินใจเช่นนี้เป็นอย่างยิ่ง เพื่อการนี้จึงขอเรียกร้องให้มีการจัดตั้งรัฐบาลโดยเร็ว และยกเลิกคำสั่งที่จำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฏอัยการศึก และการห้ามชุมนุมทางการเมืองเกิน ๕ คน

สำหรับการร่างรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว และกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปทางการเมืองที่ประกันสิทธิเสรีภาพประชาชน และความเป็นธรรมอย่างแท้จริง และทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีในเจตนารมณ์สร้างสรรค์ของคณะปฏิรูปฯ และเป็นหลักประกันให้การดำเนินการต่างๆ ได้เป็นไปเพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการเมือง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะเร่งด่วนก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญชั่วคราวดังนี้

๑. ควรนำบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ โดยเฉพาะหมวดว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพ มาบัญญัติในรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว และตัดข้อความว่า “ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ซึ่งจากประสบการณ์ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กลับกลายเป็นเครื่องมือลดทอนสิทธิเสรีภาพของประชาชน

๒. ต้องประกันความอิสระ และการมีส่วนร่วมของภาคสังคมอย่างแท้จริงในกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นดำเนินการด้านต่างๆ กล่าวคือ

๒.๑ สภาร่างรัฐธรรมนูญต้องมีความเป็นอิสระ ประกอบด้วยตัวแทนที่คัดเลือกกันเองจากภาคส่วนสังคมต่างๆ อย่างชัดเจน ทั่วถึง และทุกระดับขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่ระดับสมัชชาแห่งชาติลงไปถึงระดับสภาร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

๒.๒ กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต้องเป็นไปอย่างจริงจัง เริ่มกันตั้งแต่ก่อนการยกร่าง โดยอาศัยการนำเอารัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นพัฒนาการล่าสุด

ประกอบเป็นหลักการและแนวทางให้ทุกภาคส่วนสังคมได้รับทราบโดยตรงและทั่วถึง เพื่อเสนอข้อคิดเห็นต่อคณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญก่อนการร่างรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ โดยมีการกำหนดกลไกและขั้นตอนของกระบวนการรับฟังตลอดจนกระบวนการร่างและพิจารณาร่าง มีใช้วิธีการยกย่องก่อนแล้วจึงนำไปรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอย่างที่เคยปฏิบัติกันมา ซึ่งเท่ากับเป็นการปิดกั้นโอกาสที่ทุกภาคส่วนสังคมจะได้มีส่วนร่วมรับรู้เรียนรู้ และรับผิดชอบต่อความเป็นไปของประเทศชาติ โดยแท้จริง

๒.๓ ถ้าวางรัฐธรรมนูญไม่ผ่านการประชามติ ให้กำหนดอย่างชัดเจนว่า ต้องนำรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.๒๕๕๐ มาปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน และประกาศใช้ได้เลย

๓. ในส่วนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะที่ได้ทำการศึกษาถึงแนวทางการปฏิรูปการเมืองมาโดยตลอด ทั้งก่อนและในช่วงวิกฤตความขัดแย้ง ก็จะได้ดำเนินการสืบเนื่องต่อไป โดยเน้นในประเด็นเกี่ยวกับการกระจายอำนาจส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นส่วนต่างๆ ทั้งส่วนการปกครองท้องถิ่นและส่วนชุมชนฐานทรัพยากรท้องถิ่น ได้เรียนรู้เพิ่มพูนขีดความสามารถพึ่งตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนาบ้านเมืองโดยตรง และทั้งเป็นหลักประกันมิให้ต้องตกเป็นเหยื่อการหลอกลวงและปลุกปั่น ชักจูงได้โดยง่าย ดังที่เป็นมาจนถึงขณะนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากคณะปฏิรูปฯ และรัฐบาลที่จะจัดตั้งขึ้น ภายใต้รัฐธรรมนูญชั่วคราวต่อไป

ทั้งหมดที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินำเสนอมานี้ ก็ด้วยจุดประสงค์เพื่อให้เจตนารมณ์ของมหาชนคนไทย ได้รับการตอบสนองด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การดำเนินการใดๆ ในช่วงนี้ จะได้เป็นไปเพื่อเป้าหมายของการปฏิรูปการเมืองเป็นหลักใหญ่ โดยการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนสังคมทั้งหลายทุกระดับ จึงจะสามารถฟันฝ่าอุปสรรคของสังคมไทย ร่วมกันได้ในที่สุด

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒๙

กันยายน

๒๕๕๙